

Sy-li spěval,  
Pilmje džělal,  
Strowja ēe  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swérny  
Přez spar měrny  
Čerstwoč da.



Njeh ty spěval  
Swérne džělal  
Wšedne dny;  
Džen pak swjaty,  
Duši daty,  
Wotpočn ty.

Z njebes mana  
Njeh ól khmana  
Žiwnosé je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew ēe.

## Sserbske njedželske lopjeno.

Budyschin

15. februara 1925

Bauzen

Cížleč a načlaď Ssmolerjez knihicíslchčečnje a knihárnje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.  
Bułhadža loždu žobotu a placži na měsacz 15 slothch pjenježlow.

### Seragesima.

Luk. 8, 4—15.

Dolho wjazh njetraje, a ratař wosmje pluh a bróny s kólne, hdžej wotpocžowacu šymski čaž, a tak s najmjeńsha bě předh w Sserbach, s pobožnym „w Božim mjenje“ pojedze sažow na ſwoje polo. Bože ſlonečko rjenje na rolu ſwěčzi, rola ſo pari, a čerstwa wón, ratarzej tak luba, s brósdow stupe. Pluh a bróna stej ſwoje dželo cžinilej, rola je pschihotowana ſa ſyw a sechzeſti Bóh, pschinjeſe ſa někotre měhazh rjane płody. Hacž je pschinjeſe? Wěmy, wot ſelko wězow to wotwiſuje. Dženža je to pschirunanie, twoje a moje, luby ſcheczijano! Šymjo je Bože ſłowo, a rola je twoja, moja, wschitlich cžlowjekow wutroba. Hacž pschinidu tu płody, že, hacž njepschinidu? So by jenož wužywac, ratař tola ſwoje dželo njecžini. A Bóh ſtijes ſe ſwojim drohím ſymjenjom dýrbjal hinač cžiniež? Wěso wón praji: Moje ſłowo njedýrbi ſo prošdne wróćicž, wono dýrbi płodu pschinjeſe. Prascha ſo jenož, hacž pola tebje a mie! Tehodla njeh je to naſcha próſtwa:

Njeh ſy m t wo ja do br a ro la, ſ ho to w a n a  
I p l o d n o ſ e ſ i !

Dobra rola pač je mjeħka, hľuboka, cžista!

Takto ſyjer ſyjiesche, padže někotre pschi pucžu a bu potepane, a ptaki pod njebježami ſežrachu jo. Šyjer nježyje na pucž, tak lohkomyžljuje wón ſ drohotnym ſymjenjom njewobładža. Ale je wſchal tak, ſo je pschi roli pucž abo pucžik, twjerda, ſteptana ſemja. Tak masch tež doſež twjerdyh, ſtwjerdnjenych wutrobow, ſa žane zinje ſacžuwanje wjazh khmanyh. Šsu ſo zylo do ſemſkich, kničomnyh wězow pomurile a ſachmataſe,

žnano ſ dolheho čaža ſem, ſ džecžazh lět, w kotrychž njeje ſo nichto doſež abo prawje ſa nich ſtaral. Grudny žnano bě čaž jich mlodoſeče. Starshei ſahe wumrjeshtaj abo ſwoje ſwiate pschizkuſhnoſeče prawje njedopjelnischtaj. Nětko ſu tupi, ſu ſtwjerdnhyli. Abo ſu ſtali w tupych a tupjazhých wobſtejnoseſzach, w dželarňach, hdžej ſo hida pschecžiwo ſchecžanſtu a zyrlki předowiaſche, hdžej ſo jim prajesche, ſo jako nowočažni cžlowjekojo njetrjebaſa wjazh wěricž. A hdžej ſo jich Bože ſłowo ras dótka a bjes teho njeje, woni dýrbja druhdy džel bracž na někaſkim ſemſchenju, njeh je pschi ſchecžiſnach, werowanjach a wožebje ſhowanjach, jim Bože ſłowo pschi wutrobje, niz pat na wutrobu a mjenje hyscheze do wutroby padnje. Bjes džitva, ſo ſo roſtepta abo tola potepta. Ženi to ſamti cžinja, druhim to ſudačojo a hanjerjo wobstaraja. Hijo w Božim domje njeku nutrni, myšla na wſho móžne druhe, jenož niz na to, ſo ma runje jim Bože ſłowo něſhto prajicž. A potom ptaki a ptacžki! Wějo njemiožemj jím ſadžewacž, ſo pschinidu a ſo bjeru, hdžej ſchtu namakaja. Čžert, tak wulfaduže Jefuž pschirunanie, ſebjeſrje ſłowo ſ jich wutrobow, ſo bychu njewěrili a ſbóžni njebylí. Pschi tym je wſho jene, hacž ſu nězne ptacžki abo wulke rubježne ptaki. Čžert móže ſo tež ſwoju njedželsku draſtu woblež a ſpěraſſle do ruk ſiſac. Tuž cžlowiſte džecžo, džerž, ſchtu masch! Wopomí, ſo je Bóh ſtijes cžlowiſku wutrobu i wěrje, ſebi pschihilenu ſtworil. Njeh tajka wostanje, njeh ſo njestwjerduje, njeh pluh a bróna dželatej! Dobra rola je mjeħka, ſa Bože ſymjo wlamknjena.

Někotre padže na ſkalu, a hdžej ſeňdež, wuſhny, tehodla, ſo njenjeſeſe wlohi. Skala ſ wjercha njeležesche, ale běſche ſ pjerſeſe ſu pschikryta, tola wjese pjerſeſe tam njebě. Pluh nje-

běsche hľuboko vorac̄ mohl. Pierschez tež njebešche hubjena a tľudischka, wschaf bě ju Bože žlonečko rjenje shrēlo a Boži deschežik ju pělnje pschemacžat. Kaf rjenje wschitko wot spocžatka roſczeſche, wjeſeſe ſa kózdeho, kíž to widžesche! Tón, kíž woprawdžite wobſtejnoscze njebyň ſnał, by ſo ſjebal. Ale kaž tač w naſeču druhdy je: Pschithadzeja ſuché dny a thdzenje a ſuſhate wetry. Tuž lohko ſopjeschka wiſaja. Koruſchki chyžchu drje hľubje zhyrobu pytacz, ale njemóžachu. Tam ſpody bě kaſmjeń. Kaf lohko ſo wutroba ſamjeńtej ſemi runa! S wjercha trochu pierscheze drje wschidze namakasch. Ludžo ſu někaſ po božni po ſtučenym waſchnju, maja wotewrjeniu wutrobu ſa rjane myſkle abo ideje evangelijs, pobožnoſež je wěſte rjane ſacžuwanje, mnosy praſa. Nabožne myſkle ſu jím hnijaze, ſamo ſyſſowac̄ móže jím ſ nimi wóčko. Tón a tamny predař móže tež tač rjenje hnijaze pređowanja džeržec̄. Bjes džiwa, ſo ſo tu nadžiupołne ſapocžatki ſtaſava. Nimaſch hiſhče w pomjatku rjanu nabožinſku wucžbu w ſchuli abo hnijazu, ſo wutroby jinazu hodžinku konfirmazije a druhe? Kaf ſy hnuth tehdyn haj praſit, ſy zyle wotsje a ſ pschewdženjom ſobu ſpěval. Tuž někto ſ nowa podam tebi čeſlo a duſchu ſ woporu! Kaf ſo twoji wucžerjo, twojej ſtarſchej, twoj duchowym wjeſelichu! A kaſ wjeſeſe ſo woſebbe th ſam! A dženža? Haſle njedawno, jaſo pacžerſku wucžbu džeržach, widžach ſ woknom won, ſo jedyn nimo džesche, kíž běſche něhdyn tež pódla, jedyn, na kotrehož najwjetſche nadžije ſtaſachmy. Dženža jenož wiſate ſopjeschka, ſwjadle, někotre hižom zyle ſuché. Běſche džen w žiwjenju wonkach zyle hinal hac̄ w domje, ſnano zyle pobožnym. Dželo hižom ſtwjerdžuje, tupi; žiwjenje žada možy a jich ſtukowanje, nježe pruhowanja, tež hajenje, a wschitko to njemóže ſchpatna, niz toſto doſcž ležaza pierschez ſnjescž. Kantenje paſ njechaſche člowiek ſwitorhač̄, njechaſche njedželu ſwjecžic̄ a ſ Božemu blidu thožic̄. Won runaſche ſo džecžom, kotrež w lęču ſpěſhniſe ſebi ſahrodku pschipratia tač, ſo róžic̄ki a haſožki wotlamawſhi je do pěſka tykaja. To je ſ wopredka rjanu napohlad, ale pohladaj tam jenož pschichodny džen! Schkoda kaž kwětkow a haſožkow tač člowiekow, kotsiž podobnje kaž tele džecži cžinja. Cži na ſkale, rjetnje ſeſuš, hdyž ſłowo ſlyſcha, pschitwoſtu jo ſ wjeſeloscžu a nimaju ſorjenja, na cžaſ ſverja, ale w cžaſu ſphytowanja wotſtupja. Njech ſym twoja dobra rola, budžem ſ wutrobu proſyč̄. Dobra rola je hľuboka. Do njeje ſo ſorjenje a ſkoruſchki pschezo hľubje ſarhwaſa. Kſchecžan bywa we ſwojei wérje pschezo wěſčiſchi, wjeſelſchi, bohatschi.

Někotre padže hrjedza do černjow a černje roſczeſchu ſobu a ſaduſychu jo. Pierschez je ſaſo dobra, roſczenje je, kaž ſo tač praſi, porjadne, normalne, plody hodža ſo wocžakac̄. Ale njeſkhadža jenož ſymjo, wot ſhjerja wiſhyte, ale tež to a tamne druhe, ſchtož won njebe wuſhy, ſ najmjeñſha niz ſ wotpohladom, ale bě tu tež. Šjerjad ſo to mjenuje. Kóždy ratař wě, kaſ ſpěſhniſe tón roſcze, ſpěſhniſcho hac̄ roſtlinki ſ dobreho ſymjenja. Njeſakrocžiſli ſo tu hnydom, ratařtivo je wschaf jara daſloko w ničenju njerjada, běda mlodym ſhywam! Žia duchownym polu njeſzmy hiſhče tač poſtupovali, ſo bychmy njerjadej ſadžewali a dženža drje mjenje dyžli předy. Černje a wóſth a druhi njerjad tež ženje zyle njewuſorjenimy. Šly njeſcheczel je pschejara leſtny a džela piſniſcho hac̄ my. Kotrež paſ do černjow padže, ſu cži, hdyž ſu jo ſlyſcheli, khodža pod ſtarſzem, bohatſtviom a žadoſczem ſorjenja, a ſo ſaduſcha a njeſchincžu žane plody. O kaſ je to rjenje, cžile ludžo praſa, ſe Bohom žiwh byc̄, jeho ſłowo ſlyſhcež, a rjenje by dyrbjalо byc̄, plody pschinjeſc̄, i wjeſelu ſebi a druhim a kaſ rjenje haſle, jónu jako ſraly ſnap domkhowanym byc̄ do njebjefskich bróžnjow! Hdyž jenož njebych ſorjenje byc̄, kíž tač drapaja, tele cžezke ſta-

roſcze, hdyž bychmy jenož doſcž mōzni byli, druhdy tež doſcž ſwólniwi, je wottſchac̄! A hdyž jenož njebylo telko njerjada, njekmaneho, njeduſchneho, a tola tač wabjazeho, wschedny džen a njedželu telko, ſchtož člowjeka czechne, jima! Hdyž njeby jenož člowjek ſtajne ſchepalo: Voj ſobu, cžiň ſobu, člowjek dženžniſcheho čaſha dyrbib ſchitko ſnac̄! A tola won njemóže dwěmaj ſniesomaj ſlužic̄. Wér jenož: njerjad ſo wschaf ſa to poſtara, ſo dobuđe. Wbohi ratarjo, hdyž je twoje poſo ſ wójniſchom wſcho žolte! To je něchtio w njeprawym rjedze, ſy pschěhrat! Wbohi kſchecžijanski ludo, ſerbſki kaž němſki, cžuſch, ſ kajeſ ſimi dyrbjesche wſcho w tebi tač pschińc̄ kaž je pschisčlo? Khróble ſo tola hladaj, ſo dale njeſchehrakesh! Dželaj, ſo by wutrobów rola čiſta byla a ſy wot Boha wuſhy, rjenje roſt, kčel a ſrawil! Abo njewěſh wjazy, ſchto je čiſthym wutrobam ſlubjene? Sbóžni ſu, kíž Bože ſłowo ſlyſcha a ſakhowaju jo w pěknej a dobrej wutrobie a pschinjeſku plody we ſczerpliwoſci. Hamjeń!

## Bo hodžoch.

(Skončenje.)

„Schto bu ſ wotpalenym?“ woprascha ſo po ſhwili jena ſi pschitomnych žonow.

„Ja dyrbjach bóřſy po tym wotpucžowac̄. Poſdžiſho ſaſko do Baltimore pschindžech. Tuž tež to dalsche ſhonich. Nimalo dwě njedželi je tuta nadobna ſwójba wbohej ſwójbe hospodovala, a jeju ſ najnuſniſchim, ſ bydlenjom a ſ zhyrobu, ſastarovala, doniž njebeſchtej pschihódnej bydleni namakalej. Džecži ſu ſwóje ſutovánske kſchecžiki wuſhpale a pomhale ſ draftu ſastarac̄ zuse džecži. Sa nowej wobydleni wobstarachu wotpalenym to nowe, ſchtož bě ſo jím ſobu ſpalilo, woboje, nadobu a domjazu potriebu. A tež dale ſu jím pomhali, doniž muzej telko njeſaſlužeshtaj, ſo to njebe wjazy trjeba.

Jaſo běch ras poſa tuteho ſwójeho pschecžela, rjeknyh: „Wobdžiwam waſ ſwójich woporow dla.“

„Woporow dla?“ ſnapſchecžiwi ſkoro wótrje. „Mój luby, wý to ſłowo „wopory“ lohko wuprajic̄, tehodla ſo tež lohko džiwarce. Ja ſebi hinal wo woporach myſlu!“

Běch ſo naſtróžał, dokelž ſebi myſlach, ſo ſym pschecžela ſranil; tola njemóžach, ſchtož mějach na wutrobie, jemu wjazy praſiež, dokelž runje wopry ſastupi; a potom dyrbjach wotpucžowac̄. Tač wosta wſcho njewuprajene. By mi jara lubo bylo, bych-li mohl wot tuteho muža, kotrež ſo taſle na wopravanie wuſtejſeſche, ſhonicž, ſchto to won „wopor“ mjenuje“.

Nasta ſiwa roſmoſta wo woporje a wopravaniu. Pschitomni běchti paſ tač ſprawni, ſo wuſnachu, ſo njeje husto, haj jara husto to, ſchtož ſo to tač wopor mjenuje, wopor we wopravdžithym ſmyſle. Wuſhyt ſykle roſmoſty a tač nowe ſohnowanie tamneho kſchecžijanského ſtutka Baltimorskich pobožnych bě to, ſo ſo wschitzy pschitomni po radze tež pschitomneho leſkarja i ſhromadnemu kſchecžijanskemu z hodownemu ſtutkej ſjednocžich: chyžchu hnydom a potom tež dale podpjerac̄ woſeſte huſbennych a potriebnych, kotrež bě jím leſkar mjenoval. A woni ſu to cžinili a cžinja to hiſhče! —

A th? Wěſch th, ſchto to rěka: wopravac̄? A ſy th hižo hdy ſchto wopravat? A woprujesh th nětcole? A ſy th hotowy, byc̄ a wostac̄ „wopravaz kſchecžan“?

## Kónz ſwěta.

S Ameriki powědaju powěſcze, ſo tam wěſth džel wobydlejow wocžalowasche, ſo w noži wot 6. i 7. februarej kónz ſwěta pschindže, a to w poſnozy. Tehodla ſo tež na tole wulfie podení

dženje se wschém móžnym pschihotowachu. Pishe ho s Ameriki, so žu 144 000 čłowjekow, — schtó njeby to hrajkanje a wuliczo-wanje, kotrež ho s tutej licžbu pschezo sažo stava, s nasheho ežaža tež pola naž snal, tak wot adventistow žedmeho dnja, tak wot khutnych biblijupschephtowarjow! — hotowasche, w tutej noz̄i wuczež phatcž na horach; tam chžyčhu woczaňnež na tón wulki wołomik, so kónz živéta pschiúdže, so jandželjo s njebjeg pschilecža, jich na ruzh wosmu a wotnježu do lěpscheho bycza. 5. februara jědžesche njepschestawajžy mały auto po hažach města Broklinu s napižmom: „Pschihotujče žo na pozledni džen! Cžekajče psched pschihadžazym hněwont!” Dale bu kóždenu, kž chžysche to měž, darmotna jěšba hacž na wjerschf někafjeje horch poskiczena a swěsczena.

Wulka licžba tuthych wérjazych shromadži žo w naspomnijnej noz̄i w demje profeth Roberta Reidta na Long Island. Po-wě žo nam, so žu wschitzh tucži hižo dnj došlo živi byli jenož wot morchwicžkow a wodh. Reidt jim sjevi, so njemože s polnej wěstoscži prajicž, hacž ho slět sapocžnje s dyplom 12 hodž.; móže ho skončnje tež stacž w jenej hodžinje tych 7 sa sahubjenje semje postajených dnjow.

Wšcho tole wobkruczeja dalsche powěscze se wschelakich kón-čin Ameriki; žu tam jich tež wjazh, žo bojo psched sniczenjom semje, žamych žo skonzorali; tak žu žo w Cleveland 6 holzow s jedom sawdale. Wjeli jich je, kotsiž žu wšcho žwoje kublo pschedali. —

To wšcho njeje nicžo noweho! Schtó njeby wjedžał, so žu žo psched lětami adventistojo runje tak sjebali a so žu profetojo adventistow tehdy jich wjeli runje tak sjebali kaž tutón profeta Robert Reidt tuteje tež adventistiskeje sekty. Pschetož 6. a 7. džen februara stej žo minylej a semja hisczeje steji! — A schtó njeby jich snal wschelakich, kotsiž žo licža do tych 144 000 wu-stwolenych w hordej farisejskej žamoprawdoſczi, hladajo se žobu-želnoscžu abo tež doscženjenjom na tych „wbohich druhich”, kotsiž žo jich settirarskej wuczbje njepschisamku! — A schtó njeby žlyšchal abo čital, so khutni bibliju pschephtowarjo sa tuto lěto 1925 zyle něšhto podobne pschipowiedaju, předujo, so misijony nětkole živých čłowjekow žmjerče njewoptam, njeh žebi džel s nich tež wo lěcze 1925 zyle wěsty njeje.

Hdy, hdy budžeja čłowjekojo tak daloto, so, kaž w druhich wězach, žo w tutej tak wulzy khutnej a wažnej wězhy njedaja fa-wjescz wot přenjeho lěpscheho profeth abo hewal čłowjeka, kotsiž chze w tutej wězhy wědžecž, haj wjazh wjedžecž, hacž to čłowjekam do žyla po Božej woli dopuszczenie wjedžecž. Widžimy tam w Amerizh, widžimy tu pola naž, so to tajkich tak lohko sawjedžomnych čłowjekow jich na dosež je. A čeho-dla to? Haj, čehodla to? Tehodla, dokelž wěry, praweje wěry nimaju do Chrysta, kaž do teho, schtož Jezuž Chrystuž wucžil, wucžil tež wo tym, hdy pschiúdže kónz živéta, tehodla, dokelž čłowjekojo njepytaja jenož w Božim žłotwje Bože žłotwo, ale ponižo a wysche hisczeje stajeja čłowjesku mudrość! Tak došlo to hiscze!? Ssnadž, dóniž to pschedposdže njebudže!?

## Farař na rejch pôstnizarjow.

Wě drje źrž a wobžaruje to, so žo sažo reje pôstnizarjow abo kufleňkow (Maskenbälle) se wschémi pschihódnymi a njepschihódnymi wuhotowanjemi wotměwaju, nětkole w třískim khudým struchlym ežažu. Tak tež w Frankfurce nad Mainom.

Wuhotowachu tam njedawno k lěpschemu khudých wumjek-zow reju kufleňkow, kotaž chžysche žwiedžení čornuchu w psched-stajicž; „timbuktu” ju mjenowachu. Hudžbna kapala a rejvarjo, wschitzh běchu shotowani kaž čornuchovo čoplych krajobr. „Na-

do, — bě runje pschestawka mjes rejemi — sažlinežachu mózne synki trubň”, tak pishe „Frankfurter Post”. „Klinežachu s po-wyšcheneho městna. Tam stejeshťaj mužskaj, namorjak w czistym, rjanym wobleczenju namorjakow abo matrosow s trubu a muž swobelekant kaž to běli w horzých krajinach khodža, na hlowje běly nažlowat abo helm tamnych krajinow. Tutón muž wo-tewri ert a sapocža rěczecž: „Afrikansž! Hdžez žo Afrikansž wě wjetšeje licžbe shromadžuja a žwiedženje žwycza, tam pschiúdže dženžnišchi džen tež pschezo misionar! Wj seže cži pohanjo a ja žym tón misionar! A hdžez žo pohanſke žwiedženje s pohanſimi njepocžinkami a s pohanſkim ropotom žwycza, tam dýrbí žo tež powěscz wěrnoſce pschipowědaž. Tehodla žym k wam pschischoł a běch dwě hodžinje mjes wam, waž wobledžbujo. Ssým tu psches wasch kraj schol a žym žebi wschitko wobhladał. Ssým tež wasche waschnje a wasche pocžinti wobledžbowat a widžu, so žu wohidne. Někotrych muži mjes wam žym sesnał; snaju tež jich mandželske. Tute pak tu nježu! Njech hladach, hdžez to chžyč, wschudžom widžach tute mandželstvołamane! Wj chzeče khudobje wobaracž s waschim pschecžinjenjom. Wj placžicze jenicžy sa sastup hižo 15 hr. a sa jenicžku blesku wina 60 hr. Dželacžer pak žebi sa thđen nětkole lědy 20 hr. sažluži! Tutón rosdžel, njeje to něšhto žalostne! Wj budžecze předy abo posdžischo wschitzh žadani psched žudny stoł Boži a dýrbicze sližbowanie wotpožicž wo tuthym wjecžoru hrécha! To dýrbicze wědžecž: ja budu tam pschecživo wam žwědežicž a waž wobskoržowacž dla tuteho wjecžora!” — To prajiwski wotěndže je žwojim pschewodžerjom, a nichtón jeho njesadžerža. Tutón „misionar”, kotrež tam khrobky kaž Jan tón kšczenik wustupi, bě we žwojim wschědnym živjenju evangeliſti farař.

## Zyrkej a stat.

Evangelſka zyrkej stareje pruskeje uniony je noweho presi-dentu dostała. Dotalny president D. Moeller bě s džela schol. Ženohlóžnje žu dotalneho žwětneho vizepresidentu „evangelſkeje wjchſcheje zyrkwineje rady”, — tak žo najwyšche sastupjeſtwo zyrkwej mjenuje, — D. dr. Hermanna Kaplerja sa presidentu wužwolili. Tutón je s tym slobom tež pschedžyda „zyrkwineho wubjerka”, kotrež swiaſt tych 28 evangelſkich zyrkwiow Němskeje sastupuje.

Evangelſki aržybiskop je „Powschitkownu konferenzu Chrýſtusoweje zyrkweje sa praktiske křeſćijanstwo“ do Stockholma powołał. Wotměje žo tam 19.—30. augusta tuteho lěta. Na-njej shromadža žo sastupjerjo wschech protestantiskich zyrkwiow zyleje semje a tež prawowěrna abo orthodoxna křeſćijanska zyrkej. Evangelſke zyrkwe Němskeje budža tam se 66 wotpóžlan-žami sastupjene. Je to wulzy wažny wustup a postup protestantiskich zyrkwiow, a to cžim bôle, dokelž romsko-katolska zyrkej lětža w Romje žwiate lěto žwyczi.

## Wschelke s bliska a s daloka.

— W Pruskej běchu 24.—26. januara tuteho lěta přenje po-nowej wustawje žo wotměwaze wólby do zyrkwineho sastupje-ſtwa (Gemeindeskirchenrat a Gemeindevertretung). S tutej wólby je tež hižo tak netai wchudžene, kajke to provinzialne syno-dy budža a kajka generalna synoda, dokelž óuchu s tutej wólby s dobom cži wuswoleni, kotsiž wotpóžlanzow tuthych synodow wola. Swjetšha njetrjebachu to pschi tutej wólby dožyla wolicz, dokelž bě žo jenož jena wólba lřežina sapodała; tak bě to s wjetšha wschudžom na wězach, haj žamo počíža wožadow Bar-lina žo tak wožebiteho wolenja sminy. Hdžez pak wolačmu, mrob-

dželi žo jich wjele; tak wot 100 wólbokhmanych 70, haj žamo 80. Hdzež bě žo jenož jena lisečina sapodała, bě tuta swjetšcha tak nastawa, so běchu žo te wschelake stronj, kotrež to tak we wožadach a w zyrkwi žu, na tutu lisečinu sjednoczile a mjes žobu wotměnjejo žwojich saſtupjerjow postajile. Dokelž pak na wžach to dželenje do tuthch wschelakich stronow pschewjedžene njeje, njehodži žo prajiež, kelfo to nětko kóžda strona saſtupjerjow ma. We wožadach smutskowneho Barlina, hdzež je ſterje taſki pschehlad móžny, žu něhdje wuswolili 1159 pozitivnych a 521 liberalnych saſtupjerjow, dale 108 ſa ſrjedzne stronj a ſjedno-čenſiro ſa zyrkwinie dželo a 17 ſajenotliwe lisečinu. Spodžiwinie je, so je žo wjele saſtupjerkow wuswolilo; w někotrych Barlinſkich wožadach maja žónſke tſecžinu ſaſtupjerſtwa. Wobledžbowanja hōdne je tež, so žu mjes wuswolenymi wjele wjazh dželacžerjow hacž dotal, wožebje w industrialnych krajinach pschi Rheinje. Politiske rožbadžowanja nježju drje wólbu kaſyfe, hacžrunje běchu někotre ſozialdemokratiske noviny, kaž „Borwärts“, ſozialdemokratow k wólbje namolwjeli; w někotrych wožekach Pomorſkeje a Sakskeje běchu žo tehodla ſa wólbu tež „ſozialdemokratiske“ lisečinu sapodałe. W Barlinje žu tež „na-božni ſozialiſtojo (religiöſe Sozialisten)“ w dwěmaj wožadomaj po 12 žydlach dobyli. Tuž njech je pruska zyrkež ſi tutej wólbu dužy k novemu, kwěrnemu dželu ſa Jeſuha a jeho kraſtvo!

— Do Lubija běchu 25. januara tuteho lěta ſe wſchech ſonečzin Lüžizh pſchijeli poſauuſtojo. Chzchhu žo tam ras ſeſnacž a, jeli ſo by to móžno bylo, k dalschemu dželu do ſwiaſta ſjednoczicž. Potvokał bě jich ſa ſakſki ſwiaſt poſauuowych khorow farař Stamm-Wóſborkſki. 71 dujerjow bě tam pſchijelo ſe Budyschina, Bejerez, Bukez, Gibawy, Herrnhuta, Lubija, No-eweje Faženž, Ohorna, Schwacž, Wuſtrancž a ſ Wóſborka. Porjeñſchihu ſe žwojimi poſauuami Lubijſkej wožadze Božu ſlužbu a ſanjeſzechu tež pſched Božim domom rjane ſkerluſche. Wuradžuju wo ſpěchowanja tuteho niz noweho toſa w poſledním čažu bôle a bôle žo roſſcherjazeho zyrkwinieho džela, ſaložichu „Wokrježny ſwiaſt poſauuowych khorow Hornjeje Lüžizh“. ſa pſchedžydu wuswolichu ſebi farařa Stamma-Wóſborkſeho, ſa wožkejneho dirigentu wucžerja Kéřka-Bukczanskeho a ſa po-žadnika thſcherja Halsu-Wóſborkſeho. Pſchejemy tutomu ſwiaſtej žohnowane dželo w ſenjeſowej zyrkwi. Njech wjazh a wjazh wožadow dopjelni po ſlowje, ſchtož ſteji w 150. pſalmje: „Kehvalče Boha ſ hložom tych trubow!“

— Se Šdžarow. W žanej herbsko-němſkej wožadze njeje drje žo w poſledních lětech telko pſheměnilo kaž w Šdžarowſkej. Wina na tym je jama Werminghoff, kotrež je žo tu pſched 10 lětami wotewrila, a kotrež ſo pſchezo dale roſpschescžera a dženža hížo hacž do Buſkojno dožaha. Do wotewrjenja Werminghoffſkeje jamy mějeſche wožada něhdje 1300 duschow, dženža ma 2800 a tehdom nimale zyle herbska, licži nětko mjes žwojimi ſtarvami wjazh Němzotw hacž Sſerbow. A licžba přeníſhých nimale ſ kóždym dnjom dale pſchiběra, nimo teho ſo licžba po-ždeniſhých hladajž wotebjera. Sſerbſke burske žwójby czažmu prieč, a na jich město pſchindu zuſe němſke dželacžerſke žwójby. Hacž dotal žu hížom 23 herbských burských žwójbow wucžahňho, ſwjetſha do Šhorjelskeje a Lubanskeje krajinh, dalsche 3 hotujá žo w blížſhim čažu wucžahňcž, a w běhu ſapocžaneho lěta budže wěſcze híſhce telko a telko ſeſehowacž. Tak czežko hacž tež ludžom pada, lubu herbsku domiſnu wopuſchecž, žu ſi temu ni-ſtovani, dokelž pola a ſuſi hacž na 2 km. daloko wot jamy pſches wotcehnjenje wody czežko ſchodusja. Híſhce jene 10 lět dale ſa, a wot stareje herbskeje wožady njeje bohužel wjele wjazh wjſche.

— **Njedželske ſopjeno a wožadnič.** Njedawno pižachmy wo-wožym evangeliſti wožadniku Budyschina. Bóřsh po tym dō-ſtachmy wožadnik ſ Pruskeje, wožadnik ſa Khrjebjanſku wožadu. Je němſki! Tole je pſchicžina wjazh ſi tmy pſchicžinami, kotrež běchmy njedawno naſpomnili, a kotrež ſebi žadaju, ſo žo naſche „Pomhaj Boh“ bôle a bôle wutwori a wutwari do wožadnika ſa naſche herbsko-němſke wožady Sakskeje a Pruskeje. W tuthm padže je tole jene naſpominanje wjazh na pruſſich evangeliſtich Sſerbow, ſo býchu ſa to žobu dželali, a to duchowni a wožadni. Je to dželo, kotrež žluži evangeliſtej zyrkwi, do zyla Boženmu kraſtvi a herbskemu ludej jenak. Tuž ma kóždy wožadny, kóždy duchowny pak pſchede wſchém, ſobudželacž. Ssměny ſi wježelom pſchidacž, ſo naſch naſpomnjeny naſtawok njeje bjes wuſpěcha wostał, — cžitaj cžížlo 4, str. 16 tuteho lěta! — Ale na tym njeje doſč ani ſa Prusku ani ſa Saksku! —

### Liftowanje.

**Anjeſej ſ. Sch.** Wutrobnay džak! Añi ſpasicž ani miſečecž! ſſwér ſižacž! Wjele dobreho!

**Anjeſej B. a dr.** Na napraſchowanju wo wožadžowanju ſaſtich ſaſtich měſtnow ſi krótka tole: Kóždy mlody duchowny, haj hížo kóždy ſtudenta bohožlowiſtwa pſchima ſo pſchiruečneje knihy — ſlorej mjenowaneje, — ſo by wjedžal, ſchto cžinicž a ſak ſo prawje ſadžerzecž; ſi njeje ſhoni won ſak ſo kóždy druhi ſeſehowaze: 1. Mjes němſkimi a herbsko-němſkimi měſtnami njeje žaneho roſdžela. — 2. Prěnje 5 ſaſtich měſtnow, kotrež ſo we pſlečze wuprōſdnja, wožadžuje krajne konsistorium po žwojej weli ſi designaži, wſcho jene hacž ma wono žame abo něchtón druhi kollaturu. — 3. Kollaturu ſaſtkeho měſtna móže měž krajne konsistoriſtvo abo ryežerſkubler abo něchtón druhi. — 4. Pſchi prěnich 5 měſtnach poſticeži konsistorium zyrkwinemu ſaſtupjerſtvo jenož jeneho, hewač poſticež ſo, wſcho jene, hacž ma krajne konsistorium abo něchtón druhi kollaturu, tjo duchowni. — 5. Samolwjenja maja ſo pſchi naſpomnjenych 5 měſtnach po ſola krajneho konsistoriſtva ſapodacž, hewač po ſola kollaturu. — 6. Po předowanju teho, kotrež je ſo samolwif, „wožničwa ſo ſhromadženna zyrkwinemu ſaſtupjerſtvo ſi nowym předarjom. To ſo ſtava, ſo ſo njeby ſaſtke muſto ſaſtovniſtu ſchložilo ſi tym, ſo ſo na njeſchihodne waſchnje wo njo ſamolwjeja; ſi tym drje žu wožebith naſtawk wo tutej wěžy pižacž.“ — 7. Samolwicž móže ſo bohožlowz, kotrež je druhe abo wólbokhmane pruhovalje wobraſal; do tuteho pruhovalja njeje ſamolwjenje móžne. — 8. Dožhož je ſaſtke měſtno wuprōſdnjene, ma jo druhi ſa to poſtajeny duchowny ſaſtawacž, kotrež ma wſchě ſaſtke naležnosće rjadowacž a kotrež je tež ſe pſchedžydu zyrkwinemu prjódſtejerſtvo a ſaſtupjerſtwa. — To drje dožaha. Hewač dyrbjat ſo ras wožebith naſtawk wo tutej wěžy pižacž.

— **P. M. w R. ſa Eſto. — R. w B. ſa Čin. — T. w B. ſa Počutný džen, 8. 3.**

### Wutrobná proſtwa na wſchech cžitarjow naſcheho njedželskeho ſopjena „Pomhaj Boh“.

Jena knihownja trjeba nuſnje ſeſehowaze cžížla: ſ lěta 1921 cžížla 1, 12, 30, 32, 45, 50 a 52; ſ lěta 1922 cžížla 8 a 18; ſ lěta 1923 cžížla 14, 15, 19, 32 a 39; ſ lěta 1924 cžížlo 28.

Wſchech lubych cžitarjow naležnje proſhymy, ſo býchu, jeſi tute cžížla žami dale njetriebaja, je nam dobročinje woſtupili.

Wudawařna na ſaſtich-hrjebjach 4.

Samolwif redaktor: ſarař W h r g a c ž w Roſacžach.